

СЕКЦІЯ ХХІІІ. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ ТА ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ

ОСОБИСТО-ОРІЄНТОВАНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Лопатюк О.В.

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри аварійно-рятувальної, професійно-прикладної фізичної підготовки та туризму

Льотна академія Національного авіаційного університету, Україна

Під особистісно-орієнтованим фізичним вихованням здобувачів вищої освіти розуміють комплексну всебічну дію на особистість засобами фізичної культури, коли разом з вирішенням інших завдань пріоритет одержує розвиток і актуалізація цінностей фізичної культури та здоров'я, формування особистісно-значущих мотивів, знань та вмінь, а також, досвіду самостійного та безперервного використання засобів фізичної культури і оздоровлення. Навчальний процес з фізичного виховання за особистісно-орієнтованого підходу надає можливість кожному здобувачу, спираючись на свої здібності, навички, інтереси, ціннісні орієнтації і суб'єктний досвід, реалізувати себе в активному пізнанні змісту навчальної діяльності, в своїй навчальній поведінці [1].

Головним каталізатором перебудови мислення студентів у їх відношенні до фізичного виховання, вважаються акмеологічні аспекти розвитку особистості, тобто націленість на досягнення вищого рівня фізичної підготовленості та досконалості.

Одним із шляхів вирішення цього питання ми вважаємо компетентнісний підхід, який широко застосовується у сучасній педагогіці. Відповідно до наявних рівнів компетентності ідентифікується три основні види компетенцій: – компетенція знань – у формі наявних знань; – компетенція вмінь – у формі наявних умінь (навичок); – компетенція поведінки – у формі наявних мотивів, психофізіологічних якостей, цінностей, установок та потреби до самостійних занять фізичними вправами.

Теоретичний аналіз і узагальнення спеціальної літератури доводять, що компетентність пов'язана з властивостями людини, що характеризують її як суб'єкта діяльності (знання, досвід, обізнаність, можливості, ціннісні орієнтації) з конкретним предметним змістом діяльності, з якісною характеристикою результату діяльності, що відображає співвідношення властивостей людини як суб'єкту діяльності з її успішністю. Тобто, дослідники по різному трактують комплекс властивостей, що відносяться до компетенції, тоді як у відповідності до системного підходу, компетентність необхідно розглядати як системно організовану характеристику людини, що містить мотиваційний, особистісно-орієнтований та діяльнісно-практичний компонент. Кожен з цих компонентів функціонує тільки в умовах взаємодії з іншими та виконує своє специфічне завдання. Взаємодіючи між собою в межах цілісної функціональної системи, вони забезпечують високий рівень компетентності з організації і проведення рухової активності [2].

Аналіз наукових джерел, власні дослідження та практичний досвід дозволили

виділити компетенції, які мають отримати здобувачі під час навчання у закладах вищої освіти:

1. Здатність використовувати різні види та форми рухової активності для підвищення фізичної підготовленості, активного відпочинку, ведення здорового способу життя та покращення здоров'я людини.

2. Здатність до застосування отриманих знань щодо закономірностей та особливостей використання рухової активності для збереження свого здоров'я на практиці.

3. Здатність самостійно виконувати фізичні навантаження та використовувати методики самоконтролю з метою корекції фізичного стану, підготовленості та здоров'я.

Фізичне виховання у закладах вищої освіти виступає активним перетворювачем особистості, розвиває її кращі якості та збагачує її ідейну, інтелектуальну, моральну та естетичну основу. Різні аспекти фізичного вдосконалення молоді як необхідної сторони гармонійного розвитку, виражають ступінь свідомого і цілеспрямованого впливу суспільства на систему її фізичних і духовних потенцій. Цілеспрямоване фізичне виховання студентів у закладах вищої освіти дозволяє здійснювати розвиток особистості здобувача відповідно до вимог сучасної культури суспільства.

Фізичне виховання орієнтується на розвиток студента як особистості, індивідуальності і активного суб'єкта професійного навчання, що може бути реалізовано лише на гуманістично-демократичних засадах педагогічної діяльності. Така організація професійної підготовки майбутніх фахівців все більше набуває характеру діалогу, співпраці, співтворчості, в яких переважає взаємозацікавлений обмін досвідом викладача і здобувача вищої освіти. Це надає більш широкі можливості майбутнім фахівцям підготуватись до виконання вимог майбутньої професії, успіх самореалізації у якій буде визначатися як його фаховою обізнаністю, так і акмеологічними чинниками життєдіяльності, ставленням до здоров'я свого та підлеглих.

Список використаних джерел:

1. Грибан Г. П. Управління фізкультурно-оздоровчою діяльністю студентів в умовах трансформації України в європейський освітній простір. Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. Вип. 8 (27). Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2019. С. 336–341.
2. Ткаченко П.П. Модернізація системи фізичного виховання студентів на основі особистісно-орієнтованого вибору рухової активності. Вісник Чернігівського нац. пед. університету ім. Т. Г. Шевченка. Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. Вип. 139. Т. І. Чернігів: ЧНПУ. 2016. С. 183–186.